

29-09-2011

## **Zasada konkurencyjności w projektach współpracy ponadnarodowej**

### **Pytanie Beneficjenta:**

Zgodnie z Zasadami finansowania PO KL, Zasada konkurencyjności (str. 60):

„Zasady konkurencyjności nie stosuje się do:

- a) zamówień dotyczących zadań wykonywanych przez personel zarządzający projektem (tj. personel projektu uwzględniony w zadaniu „Zarządzanie projektem”);
- b) zamówień dotyczących zadań wykonywanych przez personel projektu, z którym Beneficjent w okresie co najmniej jednego roku przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu współpracował w sposób ciągły lub powtarzalny.

Należy zauważyć, że powyższe wyłączenie ogranicza się do przypadków takich relacji zawodowych pomiędzy beneficjentem a personelem, w których występuje element powiązania, „przynależności” personelu do stałego grona współpracowników beneficjenta. W związku z powyższym, za personel współpracujący uznawany będzie personel związany z beneficjentem w sposób sformalizowany np. w formie pisemnej umowy o współpracy.

Personel taki jest lub może być uwzględniony w bazie trenerów, ekspertów, wykonawców, itp., którą prowadzi beneficjent. Drugim warunkiem dla spełnienia przesłanki wyłączającej zastosowanie zasady konkurencyjności jest faktyczna realizacja zamówień przez danego wykonawcę w sposób ciągły lub powtarzalny w okresie co najmniej jednego roku przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

Współpracy w sposób ciągły lub powtarzalny nie należy mylić z sytuacjami, w których jeden podmiot (niepowiązany w sposób sformalizowany z beneficjentem) otrzymuje w określonym czasie do realizacji więcej niż jedno zamówienie ad hoc.

Jednocześnie należy pamiętać, że beneficjent może zostać zobowiązany przez IP / IW (IP2) do wykazania współpracy z podmiotem wyłonionym do realizacji bez przeprowadzenia procedury przewidzianej w zasadzie konkurencyjności”.

W związku z powyższym, pytanie brzmi, czy w przypadku zaistnienia powyższych przesłanek u naszego partnera ponadnarodowego takie wyłączenie od zasady konkurencyjności może mieć zastosowanie, tj. podpisana umowa o stałej współpracy oraz realna współpraca z danym ekspertem.

### **Stanowisko IZ – mail z dn. 23.09.2011 r.**

Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki mają zastosowanie zarówno do beneficjenta jak też partnerów, w tym partnerów ponadnarodowych. Możliwe jest zatem przyjęcie przez partnera powyższego wyłączenia

ze stosowania zasady konkurencyjności do wyboru wykonawcy-personelu, w przypadku gdy zaistnieją do tego przesłanki.

26-09-201

### **Współpraca z podmiotem zagranicznym w projektach standardowych/innowacyjnych a współpraca partnerska w ramach projektów współpracy ponadnarodowej**

Zwracam się z zapytaniem o wyjaśnienie zapisów interpretacji dot. kryterium formalnego - rocznego obrotu projektodawcy i partnerów – zastosowanie w odniesieniu do partnerów ponadnarodowych, zamieszczonej na stronie www KIW:

<http://www.kiw-pokl.org.pl/pl/interpretacje-iz/projekty-wspolpracy-ponadnarodow/art6,kryterium-formalne-dotyczace-rocznego-obrotu-projektodawcy-i-partnerow-zastosowanie-w-odniesieniu-do-partnerow-ponadnarodowych.html>

Kiedy mamy do czynienia z partnerstwem z podmiotem zagranicznym, nie będącym projektem współpracy ponadnarodowej? Czy taka sytuacja może zaistnieć w przypadku konkursu na projekty innowacyjne z komponentem ponadnarodowym? Czym różni się wniosek o dofinansowanie projektu w takim przypadku od projektu współpracy ponadnarodowej?

### **Stanowisko Instytucji Zarządzającej – e-mail z dn. 23.09.2011**

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL projektem współpracy ponadnarodowej PO KL jest projekt, który zakłada wspólną realizację działań kwalifikowanych przewidzianych w załączniku nr 8 do ww. Wytycznych, a także w przypadku którego wskazano na rzeczywistą wartość dodaną wynikającą ze współpracy ponadnarodowej i podpisano umowę o współpracy ponadnarodowej (nie są to jedyne cechy tychże projektów, a jedynie najbardziej wyróżniające elementy). Aby można było mówić o współpracy ponadnarodowej nie wystarczy uczestnictwo w projekcie podmiotów zagranicznych, innymi słowy pomiędzy partnerami projektów współpracy ponadnarodowej musi zachodzić wymiana doświadczeń wynikająca z ich funkcjonowania w innym kraju.

Projekt, który przewiduje współpracę z podmiotem zagranicznym, ale nie spełnia ww. przesłanek określonych Wytycznymi i nie zakłada wymiany doświadczeń wynikającej z funkcjonowania partnerów w innym kraju, nie może być uznany za projekt współpracy ponadnarodowej PO KL, a jedynie za projekt standardowy (realizowany w ramach Działań/Poddziałań PO KL) lub innowacyjny, przewidujący przeprowadzenie pewnych działań poza granicami kraju. W pewnych sytuacjach – jeśli jest to uzasadnione zakresem współpracy – podmiot zagraniczny może zostać potraktowany jako partner krajowy. Wówczas należy w stosunku do niego stosować zasady realizacji projektów partnerskich krajowych obowiązujące w PO KL. Zasady te będą odnosiły się do podmiotu zagranicznego na wszystkich etapach realizacji projektu - wypełniania wniosku o dofinansowanie (w tym spełniania kryteriów formalnych – w omawianym przypadku – dot. rocznego obrotu

projektodawcy i partnerów), podpisywania umowy o dofinansowanie (przedkładania wymaganych dokumentów), finansowania, rozliczania wydatków itp.).

W takiej sytuacji projekt nie jest składany jako projekt współpracy ponadnarodowej, a zatem przygotowując wniosek o dofinansowanie w punkcie 1.12 należy zaznaczyć „nie”. To, czy projekt bez komponentu ponadnarodowego może być złożony w odpowiedzi na dany konkurs zależy od zapisów dokumentacji konkursowej. Jeśli konkurs jest przewidziany wyłącznie dla projektów z komponentem ponadnarodowym, projekty nie przewidujące takiego komponentu nie mogą być składane.

22-08-2011

**Wydłużenie okresu realizacji projektu w związku z rozszerzeniem projektu o komponent ponadnarodowy a kryterium dostępu określające maksymalny czas realizacji projektu.**

Pytanie Beneficjenta dotyczy włączenia do już realizowanego (zmierzającego ku końcowi) projektu z Działania 9.2, komponentu ponadnarodowego.

Dokumentacja konkursu w ramach którego ów wniosek dostał dofinansowanie określa maksymalny czas trwania projektu na 24 miesiące i dopuszcza poszerzenie o komponent ponadnarodowy.

W związku z odnalezieniem odpowiedniego dla tego projektu partnera ponadnarodowego, jesteśmy gotowi do podjęcia prac zmierzających do przygotowania zmodyfikowanego wniosku. Jednakże, projekt będzie realizowany przez pełne 24 miesiące w trybie standardowym, a do jego zakończenia pozostały 3 miesiące. Ażeby zrealizować działania ponadnarodowe w sensownym wymiarze, potrzebne jest nie mniej niż 6 miesięcy.

W związku z tym, czy jest możliwe, mimo zapisów dokumentacji, przedłużenie realizacji projektu do 30 miesięcy w związku z poszerzeniem go o komponent ponadnarodowy?

**Stanowisko Instytucji Zarządzającej – e-mail z dn. 22.08.2011**

Jeżeli w ramach konkursu, w którym wybrany został ten projekt obowiązywało kryterium dostępu wprowadzające maksymalny okres realizacji projektu (24 miesiące), to jest tu małe pole manewru, co do możliwości wydłużenia okresu realizacji tego projektu. Kryteria dostępu są zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL i stosowane wobec wszystkich projektodawców. Zgoda na wydłużenie projektu w takim przypadku poza 24 miesiące oznaczałaby nierówne traktowanie beneficjentów.

Pytanie powinno być skierowane do Instytucji Organizującej Konkurs, która podpisała z beneficjentem umowę o dofinansowanie, ale - pomijając ewentualne zarzuty o nierówne traktowanie beneficjentów - wydłużenie okresu realizacji projektu Beneficjentowi się „nie opłaca” ze względu na regułę proporcjonalności. Zasady finansowania wprost odnoszą się do tego przypadku: "w przypadku niespełnienia kryterium dostępu w ramach projektu – wszystkie wydatki dotychczas rozliczone w ramach projektu zostają uznane

za niekwalifikowalne, co wynika z faktu, że gdyby beneficjent nie założył, że spełni to kryterium, projekt nie otrzymałby dofinansowania".

Nie ma tu znaczenia fakt, że projekt byłby przedłużany z powodu wprowadzenia komponentu ponadnarodowego.

19-08-2011

**Jak należy postępować w przypadku, gdy na zorganizowany otwarty nabór na poszukiwanie partnera ponadnarodowego do projektu współpracy ponadnarodowej PO KL, zgodnie z zasadami realizacji projektów partnerskich, nie złożono żadnej oferty?**

Zdaniem Instytucji Zarządzającej należałoby tu postąpić analogicznie do PZP. Unieważnienie naboru partnerów, w związku z brakiem ofert powoduje, że w efekcie nie zostaje podpisana umowa partnerska, a tym samym partnerstwo nie może być zawiązane. Oznacza to konieczność przygotowania i przeprowadzenia nowego naboru (aż do skutku). Nie mamy tu co prawda do czynienia z PZP, jednak procedura wyboru partnerów w ogólnych założeniach jest analogiczna do PZP (choć została ona znacznie uproszczona). Nie można wybrać partnera z pominięciem ustawy, podobnie jak złożyć zamówienia publicznego z pominięciem PZP.

Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju co prawda nie określa takiego przypadku, ale stanowi wyrażnie, że:

"w przypadku projektów partnerskich realizowanych na podstawie umowy partnerskiej, podmiot o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. - Prawo zamówień publicznych, ubiegający się o dofinansowanie, dokonuje wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów, w szczególności jest zobowiązany do:

- 1) ogłoszenia otwartego naboru partnerów w dzienniku ogólnopolskim lub lokalnym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej; w ogłoszeniu powinien być wskazany termin co najmniej 21 dni na zgłoszenie partnerów;
- 2) uwzględnienia przy wyborze partnerów: zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, oferowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenie w realizacji projektów o podobnym charakterze, współpracę z beneficjentem w trakcie przygotowania projektu;
- 3) podania do publicznej wiadomości informacji o stronach umowy o partnerstwie oraz zakresu zadań partnerów".

Dlatego też, bez względu na to, że jeden nabór już miał miejsce, ale się nie udał, partner powinien zostać wybrany zgodnie z wymogami określonymi w ustawie. Wybór z tzw. "wolnej ręki" (niezależnie od tego, że otwarty nabór partnerów już raz bez powodzenia się odbył) z dużym prawdopodobieństwem zostałby zakwestionowany przez służby kontrolne jako niezgodny z ustawą.

W celu uniknięcia podobnych przypadków należałoby pomyśleć o skuteczniejszych sposobach dotarcia do potencjalnych partnerów z informacją o ogłoszonym naborze, tak, aby

nie pojawiała się konieczność ogłaszania kolejnego naboru. Należy założyć, że lider przyszłego partnerstwa dokonał wstępnego rozeznania rynku i zna podmioty potencjalnie zainteresowane uczestnictwem w partnerstwie, zatem powinien też dołożyć wszelkich starań, aby dotrzeć do tych podmiotów z informacją o naborze.

01-07-2011

### **Oświadczenie o kwalifikowalności VAT składane przez partnerów ponadnarodowych**

**Pytanie IP (dotyczy sytuacji, gdy całość bądź część wydatków partnerów ponadnarodowych będzie pokrywana przez polskiego Beneficjenta).**

Zgodnie z Zasadami dokonywania wyboru projektów jedynym dokumentem, którego możemy wymagać od partnera ponadnarodowego jest umowa o współpracy ponadnarodowej, natomiast w Zasadach finansowania i umowie o dofinansowanie mowa jest o Oświadczeniu o kwalifikowalności Vat. Czy partner ponadnarodowy jest zobowiązany do złożenia takiego Oświadczenia? Jeśli tak, na jakim etapie oświadczenie takie powinno być złożone - przed podpisaniem umowy o dofinansowanie czy w trakcie realizacji projektu? Czy w umowie o dofinansowanie należy wykreślić ustęp dotyczący kwalifikowalności podatku Vat w stosunku do Partnera, jeśli takie oświadczenie składane będzie na etapie realizacji projektu?

### **Odpowiedź IZ – e-mail z dn. 23.05.2011 r. :**

Zgodnie z Zasadami finansowani PO KL, Podrozdział 1.4.5.1 Projekty w ramach współpracy ponadnarodowej, w sytuacji, gdy polski projektodawca finansuje wydatki partnera z budżetu PO KL, partner ponosi wydatki zgodnie z Wytocznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Dotyczy to również kwalifikowalności podatku VAT. **Partner składa zatem odrębne oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT przed podpisaniem umowy o dofinansowanie.**

Wydatki, które partner przedstawia do refundacji beneficjentowi (liderowi) mogą zawierać kwotę podatku VAT wyłącznie, jeśli partner nie ma prawa odzyskania podatku VAT.

01-07-2011

### **Obowiązywanie zapisów wzoru umowy o dofinansowanie odnoszących się do partnerów względem partnerów ponadnarodowych**

IP zwróciła się do IZ z następującymi pytaniami, które pojawiły się na etapie podpisywania umów o dofinansowanie projektów współpracy ponadnarodowej (umowy są podpisywane na wzorze sprzed 1.01.2011 r., gdyż są to projekty z konkursów z 2010 r.):

### **Pytanie IP:**

We wszystkich przypadkach całość bądź część wydatków będzie pokrywana przez polskiego Beneficjenta. W związku z tym, iż w treści umowy o dofinansowanie jest wiele zapisów dotyczących Partnerów pojawiają się wątpliwości, czy zapisy te dotyczą również partnerów ponadnarodowych. W szczególności wątpliwości budzą zapisy dotyczące stosowania zasady konkurencyjności, ustawy Prawo Zamówień Publicznych (par.20 i 21), ochrony danych osobowych (par.22), praw autorskich (par.24) i postanowień końcowych (par.29), zgodnie z którymi Beneficjent zobowiązany jest wprowadzić prawa i obowiązki Partnerów wynikające z umowy o dofinansowanie w zawartej umowie partnerstwa (wzór umowy o współpracy ponadnarodowej nie zawiera zapisów, które znajdują się w umowie o dofinansowanie). Czy zapisy umowy dotyczące Partnera obowiązują w przypadku gdy Partner sam ponosi swoje koszty?

#### **Odpowiedź IZ – e-mail z dn. 23.05.2011 r:**

W opisanej sytuacji finansowania wydatków partnera ponadnarodowego z PO KL, partner ten zobowiązany jest ponosić wydatki zgodnie z Wytocznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL **Jeżeli podmiot zagraniczny nie jest zobligowany do stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych obowiązujących w jego kraju, wówczas powinien stosować zasadę konkurencyjności.**

**W kwestii ochrony danych osobowych paragraf ten należy wykreślić w przypadku partnerstwa ponadnarodowego**, tak jak wskazuje przypis we Wzorze minimalnego zakresu umowy o dofinansowanie stanowiący załącznik do aktualnych Zasad finansowania PO KL. Paragrafy dotyczące praw autorskich oraz postanowień końcowych obowiązują partnera ponadnarodowego.

**Jednocześnie, jeżeli partner ponosi wydatki sam - czyli samodzielnie poza środkami z budżetu projektu realizowanego w ramach PO KL - wówczas nie obowiązują go zapisy dotyczące kwestii finansowych, natomiast ogólne zapisy umowy nadal mają zastosowanie.**

01-07-2011

#### **Forma oświadczenia o kwalifikowalności Vat składanego przez partnerów ponadnarodowych**

##### **Pytanie IP:**

Proszę o informację, w jakiej formie partnerzy ponadnarodowi powinni składać oświadczenie o kwalifikowalności Vat. Obecnie dysponujemy jedynie Załącznikiem nr 3 do umowy o dofinansowanie, który jest tylko w wersji polskiej. Czy Beneficjent zobowiązany jest do przetłumaczenia Oświadczenia o kwalifikowalności Vat i złożenia jego polskiej i angielskiej wersji? Jeśli tak, to którą wersję należy dołączyć do umowy o dofinansowanie (dokument podpisany przez partnera ponadnarodowego w wersji angielskiej)? Czy powinno to być tłumaczenie przysięgłe?

Jednocześnie, zgodnie z Zasadami dokonywania wyboru projektów na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie jedynym dokumentem, którego może wymagać IP jest kopia

umowy o współpracy ponadnarodowej, zatem, czy konieczność dostarczenia dodatkowych dokumentów nie jest wbrew Zasadom? Zasady finansowania natomiast nie precyzują, kiedy i w jaki sposób partner ponadnarodowy powinien dostarczyć oświadczenie o kwalifikowalności Vat bądź informację, iż podatku Vat nie kwalifikuje. Ponadto umowy, które w tym momencie podpisujemy, dotyczą projektów z konkursów z 2010 r. - w dokumentacji konkursowej do tych projektów nie było zapisów odnośnie konieczności składania takiego załącznika przez partnerów ponadnarodowych.

### **Odpowiedź IZ – e-mail z dn. 31.05.2011**

Zasady dokonywania wyboru projektów w części, w której mowa o tym, iż umowa o współpracy ponadnarodowej jest jedynym dokumentem, którego można wymagać od projektodawcy na etapie podpisania umowy o dofinansowanie, odnoszą się do sytuacji, w której każdy partner ponosi swoje wydatki w projekcie i nie dochodzi do sytuacji, w której partner ponadnarodowy odpowiada za realizację poszczególnych zadań w sensie merytorycznym, natomiast finansową odpowiedzialność ponosi polski projektodawca finansujący te zadania. Jest to sytuacja, która powinna być ogólną zasadą w przypadku każdego partnerstwa ponadnarodowego. Wyjątkiem od tej zasady są sytuacje szczególne, kiedy polski projektodawca finansuje wydatki partnera. I do tej sytuacji odnoszą się szczegółowe zapisy Zasad finansowania PO KL. W konsekwencji w przypadku gdy polski projektodawca finansuje wydatki partnera z budżetu PO KL, partner zagraniczny musi przedstawić oświadczenie o kwalifikowalności VAT, o którym mowa w Zasadach.

Odnosząc się do kwestii języka, w którym dokument powinien zostać przedstawiony, należy zastosować zasady analogiczne do tych przyjętych dla listu intencyjnego i umowy o współpracy ponadnarodowej, tj. złożenia dokumentu w jednej z czterech wersji językowych: angielskiej, francuskiej, niemieckiej lub polskiej, a w przypadku jego złożenia w innej wersji niż polska - przedstawienie również tłumaczenia, stanowiącego dokument pomocniczy (brak obowiązku tłumaczenia przysięgłego).

Kwestię składania oświadczenia o kwalifikowalności VAT regulują Wytoczne w zakresie kwalifikowalności znajdujące zastosowanie do wszystkich wydatków ponoszonych od 2011 r.

22-03-2011

### **Wprowadzanie zmian do projektów a rozszerzanie projektów o komponent ponadnarodowy**

W *Zasadach finansowania PO KL*, w podrozdziale dotyczącym zmian w projekcie, znajduje się zapis, iż: „IP/ IW(IP2) nie powinna wyrażać zgody na zmiany w projekcie, w wyniku których wartość projektu ulegałaby zwiększeniu o więcej niż 20% jego pierwotnej wartości”. Z kolei zgodnie z *Wytocznymi w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej*, w przypadku rozszerzenia projektu o komponent ponadnarodowy „Beneficjent może zwiększyć budżet projektu maksymalnie o 30% jego całkowitej wartości (wskazanej w umowie o dofinansowanie)”.

Wobec powyższego pytanie brzmi, czy Instytucje Pośredniczące/Instytucje Pośredniczące II stopnia mogą wyrażać zgodę na rozszerzenie projektu o komponent współpracy ponadnarodowej w przypadku, jeśli będzie to skutkowało zwiększeniem budżetu projektu o więcej niż 20%?

#### **Synteza stanowiska IZ - e-mail z dn. 10.03.2011 r.**

Zapis zawarty w dokumencie *Zasady finansowania PO KL* jest zgodny z cytowanym powyżej zapisem *Wytycznych w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej PO KL*. Zatem zgodnie z ww. Wytycznymi Beneficjentowi realizującemu projekt przysługuje prawo zgłoszenia do IP/IP2 zamiaru nawiązania współpracy ponadnarodowej zgodnie z procedurą obowiązującą przy wprowadzaniu zmian do projektu oraz wnioskowania o zwiększenie budżetu projektu maksymalnie o 30%. IP/IP2 akceptuje taką zmianę w projekcie, jeśli uzna, iż zmiana ta jest uzasadniona merytorycznie oraz zgodna z procedurą obowiązującą przy wprowadzaniu komponentu ponadnarodowego do realizowanego projektu (zgodną z ww. *Wytycznymi, Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL* oraz zapisami umowy o dofinansowanie).

22-03-2011

#### **Koszty zarządzania w projektach z komponentem ponadnarodowym**

##### **Pytanie brzmi:**

Czy w przypadku projektów z komponentem ponadnarodowym, w których komponent jest zgłaszany jako zmiana do projektu, w ramach zwiększenia budżetu projektu o maksymalnie 30% jego całkowitej wartości (wskazanej w umowie o dofinansowanie), zgodnie z *Wytycznymi w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej PO KL*, jest możliwe uwzględnienie kosztów zarządzania?

Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu mówi bowiem, że w ramach zadania "współpraca ponadnarodowa" należy wskazać "wszystkie koszty bezpośrednie dotyczące komponentu z wyłączeniem kosztów zarządzania, które powinny być wskazane w zadaniu "zarządzanie projektem", z kolei w dalszej części instrukcji jest mowa o tym, że "koszty ponoszone w ramach współpracy wykazywane są w ramach zadania dotyczącego współpracy ponadnarodowej - w punkcie 4.1.4 współpraca ponadnarodowa w kosztach ogółem wskazywana jest wartość zadania współpraca ponadnarodowa".

#### **Stanowisko IZ – e-mail z dn. 02.03.2011**

W ramach przewidzianych ww. Wytycznymi 30% mieszczą się wszystkie koszty (w tym zarządzania, jeśli zwiększenie też tego dotyczy). Zgodnie z Wytycznymi 30% odnosi się do całkowitej wartości projektu. Trzeba jednak pamiętać, aby zwiększenie projektu o komponent ponadnarodowy, uwzględniające zwiększenie kosztów zarządzania,

nie przekroczyło limitów na ten cel określonych w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach PO KL*.

22-03-2011

**Uczestnicy projektów współpracy ponadnarodowej uzyskujący bezpośrednie wsparcie w związku z realizacją form działań kwalifikowanych w ramach współpracy ponadnarodowej a grupa docelowa określona w SzOP dla danego Działania/Poddziałania**

Zgodnie ze interpretacją Instytucji Zarządzającej (e-mail z dn. 03.01.2011, interpretacja dostępna na portalu KIW), w przypadku projektów współpracy ponadnarodowej wdrażanych w ramach Działania/Poddziałania PO KL, na grupę docelową określoną w SzOP dla danych typów operacji „nakładają” się grupy, które mogą wynikać z form działań kwalifikowanych w ramach współpracy ponadnarodowej (zał. nr 8 do Wytycznych w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej PO KL). Wspomniane grupy, jeśli uzyskują bezpośrednie wsparcie w ramach projektu, powinny być wykazywane we wniosku o dofinansowanie projektu.

W związku z powyższym rodzą się następujące wątpliwości:

- 1) W których miejscach wniosku o dofinansowanie należy zawrzeć informacje nt. wspomnianych dodatkowych uczestników?
- 2) Czy na kolejnych etapach realizacji projektu, w tym na etapie rozliczania końcowego, nie będzie problemu z uznaniem kwalifikowalności kosztów tej grupy jako niewymienionej w SzOP dla danego Działania/Poddziałania?
- 3) Często wspomniani dodatkowi uczestnicy będą obejmować pracowników instytucji projektodawcy lub innej instytucji (w związku z realizacją formy działań – doradztwo, wymiana pracowników, staże, wizyty studyjne). Wówczas uczestnicy ci powinni być wykazywani w części sprawozdawczej wniosku o płatność oraz w PEFS-ie w ramach wsparcia dla instytucji oraz pracowników tych instytucji (nie będą wykazywani w ramach modułu dla uczestników indywidualnych). Czy zatem dodatkowymi uczestnikami mogą być osoby inne niż pracownicy instytucji lidera/partnerów, w zależności od specyfiki projektu, wobec czego osoby takie powinny być ujmowane w odpowiedniej części sprawozdawczej wniosku, niekoniecznie tej dotyczącej wsparcia dla instytucji?

**Stanowisko IZ – e-mail z dn. 02.03.2011**

Ad. 1 – Opis wspomnianych dodatkowych uczestników, którzy otrzymują bezpośrednie wsparcie w ramach projektu mimo iż nie stanowią grupy docelowej określonej w SzOP dla danego Działania/Poddziałania, powinien być uwzględniony w punkcie 3.2 wniosku o dofinansowanie, a następnie znaleźć odzwierciedlenie w tabeli 3.2.1 wniosku o dofinansowanie.

Należy jednak pamiętać, że zasadniczą grupą docelową w projektach współpracy ponadnarodowej wdrażanych w ramach Działań/Poddziałań muszą być grupy określone w SZOP. Dodatkowi uczestnicy, którzy mogą pojawić się w związku z realizacją współpracy, powinni stanowić grupę pośrednią, poboczną i w każdym przypadku być powiązani z działaniem na rzecz zasadniczej grupy docelowej, czyli np. jeśli projekt przewiduje realizację typu operacji z SZOP polegającego na wsparciu doradczym osób niepełnosprawnych i te osoby są wskazane jako grupa docelowa w SZOP, to dodatkowi uczestnicy wynikający z realizacji współpracy ponadnarodowej powinni zostać wspierani w kontekście ich pracy na rzecz osób niepełnosprawnych. Wspomniane dodatkowe osoby powinny być określane nie jako grupa docelowa, ale właśnie „dodatkowi uczestnicy”, których udział w projekcie przyczynia się do wsparcia grup docelowych określonych w SzOP.

Ad.2 Nie. Grupa docelowa określona jest na podstawie SzOP i dokumentacji konkursowej. Jeśli jest z nią zgodna, to nie powinno być problemów z rozliczeniem projektu.

Ad. 3 Tak. Wspomniani dodatkowi uczestnicy mogą stanowić inne podmioty niż pracownicy instytucji projektodawcy/partnera, w zależności od charakteru projektu.

22-03-2011

### **Sposób rozliczenia kosztów poniesionych przez partnera ponadnarodowego, finansowanych ze środków PO KL**

Beneficjent realizujący projekt współpracy ponadnarodowej zgłosił następujące wątpliwości dotyczące sposobu rozliczenia kosztów poniesionych przez partnera ponadnarodowego, finansowanych z PO KL:

1. W ramach projektu Beneficjent współpracuje z Partnerem z Austrii, Uniwersytetem Ekonomicznym w Wiedniu. Ustalono, że koszty ponoszone przez Partnera będą refundowane przez Lidera projektu. Partner przesyła Liderowi notę obciążeniową, w której wskazuje rodzaj poniesionego kosztu, przypisując go do określonego zadania, zgodnie z umową partnerstwa. Załącznikami do noty obciążeniowej są potwierdzone za zgodność z oryginałem dokumenty, takie jak: faktury, rachunki, umowy oraz wydruki z ewidencji księgowej.

Lider dokona refundacji wskazanej notą kwoty składając dyspozycję w banku na kwotę wyrażoną w Euro.

W celu rozliczenia wydatków Partnera we wniosku o płatność Beneficjent planuje:

- rozliczyć wydatki w jednym wierszu, powołując się na notę obciążeniową,
- rozliczyć wartość refundacji zgodnie z kursem przeliczeniowym zastosowanym przez bank realizujący przelew.

Czy taka forma rozliczenia wydatków Partnera we wniosku o płatność jest właściwa?

2. Partner wystawiając notę obciążeniową dołącza do niej potwierdzone za zgodność z oryginałem dokumenty, takie jak: faktury, rachunki, umowy oraz wydruki z ewidencji księgowej (zapisy kont wygenerowane z systemu księgowego SAP, określające m.in. datę zapłaty dokumentu). Czy przedstawienie w/w wydruków z ewidencji może zostać potraktowane jako dokument potwierdzający warunek poniesienia wydatków? Partner stoi na stanowisku, że przedstawienie wyciągów z konta Uniwersytetu jest sprzeczne z obowiązującymi zasadami w Austrii i nigdy w ramach realizowanych przez Partnera projektów nie przedstawiano wyciągów stronie trzeciej.

#### **Stanowisko IZ – e-mail z dn. 02.03.2011**

Odpowiadając na ww. zapytania, w szczególności odnosząc się do zgodności zaproponowanych rozwiązań z Zasadami finansowania PO KL oraz Wytocznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, Instytucja Zarządzająca uznała, iż przedstawiony przez Beneficjenta sposób rozliczania wydatków jest prawidłowy (dotyczy obu pytań).

Wobec powyższego, możliwe jest rozliczenie wydatków partnera ponadnarodowego, finansowanych z budżetu wniosku PO KL w taki sposób, iż partner przesyła notę obciążeniową, w której wskazuje rodzaj poniesionego kosztu, przypisując go do określonego zadania, zgodnie z umową partnerstwa. Załącznikami do noty obciążeniowej są potwierdzone za zgodność z oryginałem dokumenty, takie jak: faktury, rachunki, umowy oraz wydruki z ewidencji księgowej. Następnie Lider dokonuje refundacji wskazanej notą kwoty składając dyspozycję w banku na kwotę wyrażoną w Euro. W celu rozliczenia wydatków Partnera we wniosku o płatność rozlicza wydatki w jednym wierszu, powołując się na notę Beneficjent rozlicza wartość refundacji zgodnie z obciążeniową. Beneficjent kursem przeliczeniowym zastosowanym przez bank realizujący przelew.

Zgodnie ze stanowiskiem IZ jako dokumenty potwierdzające warunek poniesienia kosztu mogą zostać uznane wydruki z ewidencji księgowej (zapisy kont wygenerowane z systemu księgowego SAP, określające m.in. datę zapłaty dokumentu).

15-02-2011

#### **Kryterium formalne dotyczące rocznego obrotu projektodawcy i partnerów – zastosowanie w odniesieniu do partnerów ponadnarodowych**

##### **Synteza stanowiska IZ – e-mail z dn. 03.02.2011**

Kryterium formalne dotyczy rocznego obrotu projektodawcy i partnerów, niemniej jednak w nawiasie doprecyzowano: "o ile budżet projektu uwzględnia wydatki partnera". W związku z tym, iż budżet projektu PO KL uwzględnia wyłącznie wydatki po stronie polskiego projektodawcy (nawet jeśli są refundowane partnerowi ponadnarodowemu, znajdują się w budżecie wniosku po stronie polskiego lidera), to przyjmujemy, iż w przypadku projektów

współpracy ponadnarodowej kryterium to nie dotyczy partnerów zagranicznych realizujących wspólnie z polskim projektodawcą projekt współpracy ponadnarodowej.

Jeśli natomiast projekt jest realizowany w partnerstwie z podmiotem zagranicznym, ale nie jest projektem współpracy ponadnarodowej (a takie też się zdarzają), to wówczas kryterium to ma zastosowanie do partnera zagranicznego, ale w tym przypadku on jest już traktowany pod względem rozliczeń jak partner krajowy.

15-02-2011

### **Wypełnianie tabeli 3.2.1 w przypadku projektów współpracy ponadnarodowej**

W związku z ogłoszonym konkursem do Poddziałania 7.2.1 "Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym", którego przedmiotem są wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej przyczyniające się do rozwoju nowych form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej (w tym np. środowiskowej pracy socjalnej, centrów aktywizacji lokalnej, animacji lokalnej, streetworkingu, coachingu, treningu pracy), IP zwróciła się do IZ z następującym pytaniem:

We wspomnianym konkursie grupą docelową zgodnie z SzOP POKL mogą być:

- 1) Osoby niezatrudnione, w wieku aktywności zawodowej (15 – 64 lata), zagrożone wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego powodu spośród wskazanych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64 poz. 593 z późn. zm.),
- 2) Otoczenie osób wykluczonych społecznie w zakresie wsparcia towarzyszącego.

Biorąc pod uwagę powyższe, jak należy wypełnić tabelę 3.2.1 wniosku, jeżeli formy działań kwalifikowalnych (wymiana pracowników, staże wizyty studyjne) mogą być związane z udziałem w projekcie także pracowników samego projektodawcy lub innych instytucji, które muszą być zaangażowane w realizację rozwoju nowych form wsparcia np. pracownicy GOPS, a celem samego projektu może być doskonalenie pracy kadry projektodawcy związanej z rozwojem nowych form wsparcia. Czy projekt powinien być jednak tylko nastawiony na aktywizację samych osób wykluczonych społecznie, co kłóci się z formami działań kwalifikowalnych z zał. 8. do Wytycznych w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej?

### **Synteza stanowiska IZ - e-mail z dn. 03.01.2011**

W związku z działaniami kwalifikowanymi przewidzianymi w załączniku nr 8 do ww. Wytycznych pracownicy projektodawcy lub instytucji, o których mowa w zapytaniu, mogą być uczestnikami projektu. W przypadku projektów współpracy ponadnarodowej wdrażanych w ramach Działań/Poddziałań PO KL na grupę docelową określoną w SzOP dla

danych typów operacji „nakładają” się grupy, które mogą wynikać z form działań kwalifikowanych.

W takim przypadku w punkcie 3.2.1 wniosku należy ująć jedynie tych uczestników, którzy uzyskują bezpośrednie wsparcie związane z podnoszeniem ich kwalifikacji, np. staż. Zgodnie z obowiązującymi zasadami w punkcie tym nie należy wykazywać uczestników seminariów, konferencji i spotkań polegających jedynie na wymianie informacji.

W przypadku gdy uczestnikiem uzyskującym bezpośrednie wsparcie wskazanym w punkcie 3.2.1 wniosku o dofinansowanie projektu jest pracownik projektodawcy lub innej instytucji, należy wskazywać ich w części sprawozdawczej wniosku o płatność oraz w PEFS-ie w ramach wsparcia dla instytucji i pracowników tych instytucji (nie będą wykazywani w ramach modułu dot. uczestników indywidualnych).

15-02-2011

## **Realizacja modelu współpracy ponadnarodowej polegającego na adaptacji – korzyści oraz zagrożenia**

### **Instytucja Pośrednicząca:**

Wiele pomysłów wnioskodawców polega na realizacji współpracy ponadnarodowej na podstawie modelu związanego z importem, eksportem lub przyjęciem nowych metod oraz zaadaptowaniem ich do własnej sytuacji, przy czym często w takiej sytuacji projekty są w 100% finansowane ze środków PO KL. Pojawiają się pomysły, w których dużą rolę w partnerstwie będzie odgrywać szkolenie lidera przez doświadczone osoby ze strony partnerów ponadnarodowych. Często pomysły dotyczą długich wielomodułowych, wyjazdowych szkoleń skierowanych do pracowników lidera. Przy takim charakterze projektów strona zagraniczna nie odniesie żadnych większych korzyści, wartość dodana leżeć będzie jedynie po stronie polskiej. Czy takie podejście jest prawidłowe?

### **Synteza stanowiska IZ - e-mail z dn. 24.11.2010**

Realizacja modelu współpracy ponadnarodowej opartego na adaptacji rozwiązań nie zawsze musi oznaczać, że jedyną stroną, która odnosi korzyści ze współpracy jest strona polska. Tym bardziej, że wyznacznikiem realizacji projektu jako projektu współpracy ponadnarodowej jest wymiana doświadczeń pomiędzy partnerami wynikających z ich funkcjonowania w innym kraju. Instytucje Pośredniczące powinny zatem zwrócić uwagę na te aspekty w trakcie działań informacyjnych i oceny wniosków o dofinansowanie.

Ponadto, należy podkreślić, iż zgodnie z przyjętym modelem współpracy szkolenia, o których mowa w zapytaniu, powinny prowadzić do adaptacji rozwiązania. Kwestią, która budzi wątpliwości, jest przeprowadzenie szkoleń przez instytucję partnera zagranicznego poza granicami kraju. W tym przypadku należy przyjrzeć się dwóm kwestiom: (1) czy nie mamy do czynienia z podwykonawstwem (w przypadku realizacji działań szkoleniowych zagrożenie jest dosyć duże), (2) czy wydatki spełniają kryterium racjonalności i efektywności kosztowej

(bardziej racjonalne jest zorganizowanie tego typu szkoleń na terenie Polski i zaproszenie partnera jako eksperta (pod warunkiem rozwiązania problemu wskazanego w pkt. 1)).

10-02-2011

### **Przygotowanie umów o współpracy ponadnarodowej oraz system rozliczeń kosztów z partnerem ponadnarodowym**

IP zwróciła się do IZ z prośbą o wyjaśnienie następujących wątpliwości związanych z realizacją projektu z komponentem ponadnarodowym w przypadku gdy projekt uzyskuje 100% dofinansowania ze środków EFS i partnerzy ponadnarodowi nie korzystają z dodatkowych źródeł finansowania a środki otrzymują od lidera (projektodawcy PO KL):

1. Czy w takiej sytuacji kwoty środków przeznaczone na realizację zadań przez partnera ponadnarodowego powinny być wykazywane w umowie o współpracy ponadnarodowej po stronie lidera (projektodawcy PO KL)?

2. Czy środki, które są przekazywane partnerowi przez polskiego lidera powinny być przedstawione w tabeli „Postanowienia finansowe” umowy o współpracy ponadnarodowej w budżecie lidera w złotych czy w budżecie partnera, a jeżeli w budżecie partnera to w złotych czy w euro?

3. Czy zaproponowany przez Beneficjenta system rozliczeń kosztów z partnerem ponadnarodowym jest właściwy?

Beneficjent zaproponował następujący system rozliczeń z partnerem ponadnarodowym: Partner ponadnarodowy oddelegowuje swoich pracowników do wykonywania zadań zgodnie z projektem. Osoby oddelegowane podpisują z liderem projektu umowy cywilnoprawne na wykonanie tych zadań. Lider sporządza umowy w j. polskim oraz angielskim, a rachunki do umów zostają wystawione zgodnie z obowiązującym prawem podatkowym, natomiast wynagrodzenie zostaje przekazane bezpośrednio na konta danych osób. Wewnętrzne uzgodnienia pomiędzy pracodawcą a pracownikami odnośnie pomniejszenia wynagrodzenia zasadniczego o podpisaną umowę cywilnoprawną pozostają w kwestii wewnętrznej partnera ponadnarodowego. Lider przygotowując wniosek o płatność, przedstawia do danych pozycji budżetowych rachunek do umowy cywilnoprawnej oraz potwierdzenie zapłaty z konta bankowego projektu.

### **Synteza odpowiedzi IZ – pismo nr DZF-IV-82252-5??-MU/10, z 02.11.2010 r.**

Ad. 1) W sytuacji kiedy współpraca ponadnarodowa w całości finansowana jest w ramach projektu PO KL, natomiast partnerzy nie wnoszą innych dodatkowych źródeł finansowania, kwoty środków przeznaczone na realizację zadań przez partnera powinny być wykazane w umowie o współpracy ponadnarodowej po stronie lidera.

Ad. 2) Środki na finansowanie kosztów realizowanych zadań przez partnerów ponadnarodowych w projekcie mogą być przekazywane przez beneficjenta do partnerów wyłącznie jako refundacja poniesionych wydatków. Zatem beneficjent (lider) składając wniosek o płatność do IP/IP2 przedstawia w tabeli Zestawienie dokumentów

potwierdzających poniesione wydatki objęte wnioskiem poniesione przez siebie wydatki. Ponadto, zgodnie z zapisami Podrozdziału 7.2 Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL w sytuacji kiedy umowa o współpracy ponadnarodowej przewiduje wyłącznie środki finansowe wnoszone przez projektodawcę/beneficjenta składającego projekt w ramach PO KL, możliwe jest wskazanie kwot w PLN.

Ad. 3) Nie jest właściwe postępowanie polegające na podpisywaniu przez lidera umów cywilnoprawnych bezpośrednio z pracownikami partnera. Takie rozwiązanie stanowi w opinii IZ PO KL zlecenie zadań, nie zaś realizację projektu w partnerstwie. Dodatkowo, w przypadku finansowania ze środków PO KL wydatków ponoszonych przez partnera zagranicznego, konieczne jest stosowanie przez tego partnera Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL. Wytyczne powinny bowiem obejmować wszystkie wydatki w ramach Programu. Poza tym jeżeli w realizowanym projekcie przyjmuje się przekazywanie środków w ramach PO KL to zarówno lider, jak i wszyscy partnerzy zobowiązani są do stosowania Zasad finansowania PO KL.

10-02-2011

**Możliwość realizacji projektu z komponentem ponadnarodowym zgłaszany jako zmiana do wniosku o dofinansowanie a zapisy dokumentacji konkursowej wykluczające taką możliwość**

**Synteza odpowiedzi IZ – pismo nr DZF-I-82206-4-HK/10 z 13.01.2010 r.**

Zgodnie z zapisami PO KL obszary, w których możliwa jest realizacja projektów współpracy ponadnarodowej są definiowane dwutorowo: (1) przez IP, które definiują na etapie Planu działania, w przypadku których Działów/Poddziałów ogłaszane będą konkursy na projekty współpracy ponadnarodowej lub realizowane będą projekty systemowe współpracy ponadnarodowej; w omawianym przypadku projekty są składane i realizowane od początku jako projekty współpracy ponadnarodowej (2) przez beneficjentów realizujących projekty, którzy występują do IP z wnioskiem o rozszerzenie zakresu projektu o komponent ponadnarodowy (współpraca ponadnarodowa jest wprowadzana w trybie zmian do wniosku o dofinansowanie).

Biorąc pod uwagę powyższe należy podkreślić, że dokumentacja konkursowa wskazuje informacje dotyczące rodzaju projektów, które mogą zostać złożone w odpowiedzi na ogłoszenie o konkursie. Jeśli w dokumencie tym wskazano, że nie przewiduje się możliwości realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w rozumieniu Wytycznych w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej, oznacza to, że IP nie przewiduje możliwości realizacji projektów zakładających współpracę ponadnarodową od samego początku realizacji składanych projektów. IP korzysta wówczas z pierwszej możliwości wskazanej w PO KL, o której mowa powyżej (pkt 1). Powyższy zapis w dokumentacji konkursowej powoduje, iż wszystkie projekty, które zakładałyby realizację współpracy ponadnarodowej od samego początku będą niezgodne z ogłoszeniem o konkursie. Zapisu tego nie należy jednakże interpretować w kontekście zmian wprowadzanych do projektu.

Druga możliwość wskazana w PO KL (pkt 2 powyżej) odnosi się do projektów już realizowanych i oznacza prawo przysługujące każdemu beneficjentowi, bez względu na zapisy dokumentacji konkursowej, zgłoszenia zmian polegających na rozszerzeniu projektu o współpracę ponadnarodową.

Zapisy dokumentacji konkursowej nie wykluczają zatem możliwości wprowadzania zmian i realizacji projektu z komponentem zgłaszanym jako zmiana do wniosku o dofinansowanie. Powodem negatywnej opinii w tym zakresie może być jedynie brak uzasadnienia merytorycznego dla proponowanych zmian i inne kwestie wynikające m.in. z obowiązku przedstawienia listu intencyjnego czy umowy o współpracy ponadnarodowej. Fakt ten jednak może być zweryfikowany dopiero po przedstawieniu przez beneficjenta zmian w projekcie. Ponadto, należy zaznaczyć, iż zgodnie z ww. Wytocznymi w przypadku projektów współpracy ponadnarodowej IP jest zobowiązana do zapewnienia dostępności środków dla beneficjentów zamierzających nawiązać współpracę ponadnarodową w trakcie realizacji projektów. IP powinny także szeroko informować beneficjentów oraz projektodawców o możliwości nawiązania współpracy ponadnarodowej w trakcie realizacji projektu, w szczególności poprzez uwzględnienie takiej informacji w ogłoszeniu o konkursie.

26-11-2010

#### **Warunki uznania projektu za projekt współpracy ponadnarodowej – w kontekście podstaw wymagania załączenia listu intencyjnego od partnera zagranicznego**

#### **Synteza odpowiedzi IZ – pismo nr DZF-I-82206-22-HK/10 z 26.V.2010**

Odpowiadając na wątpliwości, co do możliwości uznania projektu za projekt współpracy ponadnarodowej, IZ przywołała dwa główne warunki:

- 1) realizacja projektu w partnerstwie z podmiotem zagranicznym
- 2) występowanie między partnerami kwalifikowanych form współpracy spośród sześciu wymienionych w 'Wytocznych w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL, MRR, Warszawa.'

Za kwestię zasadniczą uznano też konieczność zaistnienia między partnerami wymiany doświadczeń oraz procesu wzajemnego uczenia się na poziomie ponadnarodowym.

Podkreślono, że sam fakt udziału partnera zagranicznego w procesie wdrażania projektu nie jest warunkiem wystarczającym do uznania go za projekt ponadnarodowy.

Jeżeli charakter działań przewidzianych do realizacji przez partnera zagranicznego w projekcie nie wskazuje, że projekt można uznać za ponadnarodowy, to możliwa jest jego realizacja zgodnie z *Zakresem realizacji projektów partnerskich...IZ POKL.*

Beneficjent, jako lider partnerstwa, musi zapewnić właściwe udokumentowanie wydatków ponoszonych w ramach projektu przez partnera zagranicznego oraz zgodność z polskim prawem przepływów finansowych między liderem i partnerem. Umowa partnerska powinna zostać zawarta w sposób zgodny z obowiązującym w Polsce prawem.